

Saoedische ambassade laat villa in Haagse Statenkwartier vervallen tot een spookhuis

Wat moeten de burens wel niet denken? Die gêne kent de Saoedische ambassade in Den Haag kennelijk niet. Al vijftien jaar laat zij een Rijksmonument in het Statenkwartier verkrotten. Tot verdriet van de gemeente.

**ALEXANDER
WEISSINK**

Zeker als journalist schijn je te moeten oppassen bij het betreden van diplomatieke vestigingen van Saoedi-Arabië. Het werd een beroepsgenoot vijf jaar geleden fataal. Hij verliet het Saoedische consulaat in Istanboel in opgezaagde stukken. Vermoord door Saoedische geheim agenten, omdat hij kritisch had geschreven over de schatrijke petroleumstaat.

Dus geen haar op mijn hoofd die eraan denkt om naar binnen te gaan bij wat bekendstaat als het Saoedische spookhuis aan de Eisenhowerlaan 132 in het Haagse Statenkwartier. Wat ooit een van de mooiste villa's van Den Haag was, is sinds Saoedi-Arabië het pand in 2007 kocht, verworpen tot een bouwval. De bedoeling was om de ambassade en residentie naar het Rijksmonument te verhuizen, maar dat is er nooit van gekomen. Waarom weet niemand.

Het was een post van 'Shabby Embassies' op LinkedIn die mijn aandacht trok. Sinds enige maanden gebruikt de initiatiefnemer van de rubriek de publieke schandpaal van sociale media om buitenlandse ambassades in Den Haag te bewegen tot beter onderhoud van hun veelal monumentale vastgoed. Er staan namelijk wel meer diplomatieke bezittingen te verkrotten in de betere Haagse wijken, maar die van Saoedi-Arabië slaat alles.

Vergane glorie

Maar liefst €3,2 mln betaalde Saoedi-Arabië in 2007 voor het in 1909 gebouwde Huize de Kempnaer, zo blijkt uit gegevens van het kadaster. En nog eens €1,3 mln voor een achterliggend gebouw. De vorige bewoners hadden het voor een vermogen opgeknapt en er de nodige feesten en partijen gegeven. Maar toen de kinderen het huis uit gingen, wilden ze wat kleiner wonen. Ze leverden het in uitstekende staat op. Nu ademt de stadsvilla alleen nog vergane glorie.

Het was de ongehuwde en excentrieke jonkvrouw Anna Maria Catharina van Andringa de Kempnaer (1847-1914) die de bekende architect Johan Muters opdracht gaf tot het ontwerp. Met de grandeur van zuilen, pilasters en een dakkoepel is het pand volgens de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 'van architectuur-historische waarde als voorbeeld van de traditionalistisch-conservatieve Um 1800-Beweging'.

Na het overlijden van de freule ging de villa verschillende keren van de hand, totdat het door Saoedi-Arabië werd aangeschaft. Tot verdriet van de buurt en de gemeente krijgt het gebouw sindsdien niet langer de liefde die het verdient. Ruiten zijn gesneuveld, verf is afgebladderd, muren zijn ingestort en het onkruid tiert welig. Wat moeten de burens — nota bene de ambassade van de Verenigde Arabische Emiraten — wel niet denken? 'Als er niet snel onderhoud wordt gepleegd, rest straks alleen nog sloop', meent de stichting Bescherming Architectuur Statenkwartier.

Het is een raadsel waarom het gebouw nooit in gebruik is genomen en zo is verwaarloosd. Gebrek aan geld kan het niet zijn geweest. Saoedi-Arabië zwemt erin. Het nationale staatsfonds heeft een

Bang voor een diplomatieke rel, dreef het ministerie van BuZa de kwestie niet op de spits

De bedoeling was om de ambassade van Saoedi-Arabië naar het Rijksmonument te verhuizen, maar dat is er nooit van gekomen.

ILLUSTRATIE: ISTOCK/STUDIO FD

vermogen van in totaal zo'n \$620 mrd. Saudi Aramco, 's werelds grootste olie-maatschappij, die voor 94% in handen is van de Saoedische staat, maakte afgelopen jaar een recordwinst van \$161 mrd.

De verkwanseling van het Rijksmonument is de gemeente Den Haag al lange tijd een doorn in het oog. Maar herhaaldelijke verzoeken — ook via het ministerie van Buitenlandse Zaken — om het onderhoud uit te voeren, werden domweg genegeerd. Dwingen kan niet, zo laat de gemeente weten. 'Er is helaas geen bevoegdheid of instrument om te kunnen ingrijpen. Panden die in gebruik zijn door een diplomatieke missie zijn op grond van het Verdrag van Wenen inzake diplomatiek verkeer uit 1961 gevrijwaard van onderzoek, vordering, beslaglegging of executoriale maatregelen.'

Grootste olie-exporteur

Bang voor een diplomatieke rel dreef het departement de kwestie evenmin op de spits. Want, laten we wel wezen, hoe belangrijk is de zaak nu echt? Is het lot van een Rijksmonument een ruzie met de grootste olie-exporteur ter wereld waard? Tegelijk rijst de vraag of je nog wel serieus genomen wordt, als je je telkens laat schofferen. Wanneer is de maat vol?

Kennelijk is dat moment aangebroken. Desgevraagd meldt het ministerie van Buitenlandse Zaken dat het de Saoedische ambassade in mei een 'note verbale' heeft gestuurd waarin 'nogmaals dringend aandacht gevraagd wordt voor de staat van het genoemde pand'. Kort daarop heeft de ambassadeur een gesprek gehad met het ministerie. Daarin is 'te kennen gegeven dat het pand geen diplomatieke status heeft, zodat de gemeente het gebruikelijke handhavingstraject in gang kan zetten'.

Daar zijn ze toch een beetje van geschrokken. 'De ambassade wil benadrukken dat het Koninkrijk van Saoedi-Arabië de kwestie zeer serieus neemt', antwoordt het in reactie op vragen. Het achterstallig onderhoud komt omdat aannemers geen belangstelling toonden, is het verweer. Daarom gaat het pand maar weer in de verkoop. Hoeveel de Saoedi's ervoor willen hebben, zeggen ze er niet bij. Iemand belangstelling voor een opknappertje?

Alexander Weissink is medewerker van Het Financieele Dagblad.